

ta vera naša daje moč, da prenesemo naši bratje tam ob morju in tam ob severni strani Karavank težko usodo, ki jih je zadela, da počakajo trdni in neomajni dneva našega združenja. Obenem s tem opomnimo pa bodemo imeli veselo zavest, da je naša mladina bila tista, ki je v idealnem vzletu storila veliko delo dne 10. oktobra, ko je nemeneč se za nevarnosti odšla braniti svoje brate pred nasiljem, Tisti ko-roški dnevi so bili lepi dnevi za naše Orle.

Tudi zadnjega nekrvavega boja spomin bo vstal pred nami. Naši mladi agitatorji in naše agitatorice, ki so na dan volitev in poprej zastavili vse, da ne potepajo zaslepljeni in zapeljani naših svetlinj, bodo z mirno dušo zrlj v to polpreteklo dobo. Krasna armada nad 50.000 volilcev bo stopila pred njih duševne oči. Ni je enake tej armadi po noiranji edinosti in po čistosti načel in ciljev. S to armado najbolj discipliniranih s prednjo stražo naše mladine bomo korakali naprej. Bil je to prvi spopad po splošnem razsulu. Niso se zbrane vse naše čete, še so mnogi pri napačnih oddelkih, toda jedro je že skupaj in to je najmočnejše.

Pri tem pa bo takoj pred nami spomin na vse organizatorično delo preteklega leta, delo, ki ga je vršila mladina. Sijajni dnevi mariborskega orlovskega tabora bodo vstali pred nami in v ponosu bo vztrepetalo srce vsakega mladeniča, vsake deklice, ki je bila poleg. S tem taborom se je zajezil naval sovražnika, z njim se je obrnilo na bolje. Mladinsko navdušenje, mladostno veselje je od takrat zaplapolalo po Sloveniji. Obenem pa se vzbuja spomin na vse ono delo pred in po taboru. Kako smo se zbirali, kako vadili in pripravljali!

In vsi ti spomini bodo na sveti večer vstajali pred nami, ne zato, da se ob njih naslajamo. Mladina vidi vedno bodočnost pred seboj. Gleda vedno naprej. Nismo pričeli, da bi po prvih uspehih počivali, se z njimi zadovoljili. Mi vemo, da ta, ki je nocoj rojen, je rojen v znamenju boja. Zato nas rojstvo Kristusovo poziva na boj. Bojevali bomo ta boj v mirni zavesti, da je ta boj svet, da je cilj vzvišen, da zmaga ni naša, ampak da je zmaga Kristusova.

Na sveti večer bomo pripravili svoja srca za ta nadaljni boj. Ljubezen se mora naseliti v naših srcih, ljubezen do ljudi, ki so zapeljani, ki tavaajo po zmoti. Nič nas ne sme odvrtiti, da bi jih ne skušali pridobiti, da se povrne nazaj. Bratje in sestre! Z ljubeznijo bomo zmagali. Trdni bodimo v načelih, a mehki v načinu. Oznanjajmo mir ljudem, ki so dobre volje! Na nas samih naj spoznajo ljudje, da je moč naše misli zmagovita, ker more premagati tudi nas same, naše strasti. Opolnoči na sveti večer pa naj nebeški poslanci še posebej slovenski mladini oznanjajo rojstvo miru in ljubezni.

Politični ogled.

Jugoslavija. Nikolu Pašiču je naročil regent, naj se pogovori z različnimi političnimi klubi z namenom sestave nove beogradske vlade. Pašič je tozadevno poizvedoval pri različnih strankah, a do kakega ujedinenja glede stvaritve nove vlade med strankami še ni prišlo. Neverjetno, da bi bila sestavljen nova vlada pred božičnimi prazniki. Glavne sporne točke med strankami so: poslovniki, ki zahtevajo od vseh poslancev prisego kralju in na edinstvenost države, ter vprašanje centralizma, ali samouprave za posamezne pokrajine. Naš Jugoslovanski klub in Narodni klub ter muslimani z delom radikalov so za samoupravo po zahtevah Ljudske stranke, oziroma Kmetijske zveze; demokrati, del radikalov, zemljoradniki s Samostojno pa so za centralizem. Sedaj zahtevajo radikalci, naj bi postal ministri predsednik demokratski kolovodja Ljuba Davidović, predsednik asavolturne skupščine pa radikalec Marko Trifković. Pašič je tudi svetloval demokratom, naj nikar ne skušajo uzakoniti ustave brez Hrvatov in Slovencev. — Radičevići odposlanci so se mudili zadnje dni v Beogradu in povpraševali pri različnih strankah, zbirali v Beogradu, da njih politični mnenja. Sklepali niso radičevići v Beogradu ničesar, ampak njihov obisk v Beogradu je bil poizvedovalnega značaja. — Pri volitvi konstituantnega predsednika bo nastopila kakor skupna parlamentarna skupina: radikalci, Jugoslovanski in Narodni klub ter muslimani. — Jugoslavija je za nekaj časa prekinila promet z Bolgarijo, ker se je Bolgarija branila vrniti naši državi lokomotive in železniške vozove, katere je svojčas odvedla iz Srbije v Bolgarijo. Sedaj se je Bolgarija podvrgla našim zahtevam in bo glede vrnitve železniškega materiala izpolnila mirovno pogodbo. — Za delo ob Adriji bo posodila Italija naši državi poldrugo milijardo lir.

Italija. Italijanski senat je sprejel med Italijo in Jugoslavijo sklenjeno mirovno pogodbo, katere je sedaj še potrdil s svojim podpisom laški kralj. — Italijanski general Caviglia je pozval d'Annunzija, naj zapusti Reko in se pokori povelju domovine. — Italija bo te dni zasedla Zader, ki jej je priznan po capallski pogodbi.

Cehoslovaška. V praškem parlamentu je prišlo zadnje dni do pretepa med nemškimi in cehoslovaškimi poslanci, ker so bili Nemci proti poddržavljanju privatnih železnic. Pretepače je pomirila parlamentarna straža. Predsednik zbornice je izključil več nemških poslancev od 5 do 20 zborniških sej. — Cehoslovaški kulturno-hojniki zahtevajo novi šolski zakon na podlagi ločitve Cerkve od države.

Avstrija. Avstrija je sedaj čisto pred državnim volstvom glede svojih financ. Avstrijska krona je danes brez vsake vrednosti. Ako hoče entente raziti Avstrijo bankrota, jej mora izposlovati poso-

jilo od najmanj 250 milijonov dolarjev, kar je že presneto veliko. Avstrija upa, da bo z izredno slabim finančnim stanjem izsilila svoje že davno zaželeno priklonitev k Nemčiji.

Madžarska. Na Madžarskem je ustavljen ves osebni promet na železnicah od 23. decembra do 5. januarja radi pomanjkanja premoga. Izvzeti so le mednarodni vlaki.

Grška. Svojčas iz Grške prognani kralj Konstantin se je vrnil te dni s svojo družino v grško glavno mesto Atene, kjer je bil sprejet z vsemi svečanostmi kot zopetni kralj Grčije.

Cenienim naročnikom!

Lani ob Novem letu smo mislili, da bomo mogli letos naročnino Slov. Gospodarju že izdatno znižati: A žal smo se močno motili. Draginja je rasla in še raste od tedna do tedna. Stavcem in drugemu osebju smo morali trikrat zvišati plače in sicer skupno skoraj za 90% od lanske. Papir je stal lani kilogram 5 kron, letos stane 18 K; kilogram barve lani 17 K, letos 45 K, kilogram mase za valjarje lani 38 K, letos 130 K, kilogram črk lani 22 K, letos 80 K. Poleg tega je država povišala poštnino od 2 v na 8 v pri komadu. Samo papir za enega naročnika na leto že stane 20 K. Drugi listi med letom večkrat zvišajo naročnino, mi tega nismo storili, dasiravno smo imeli veled tega velikansko škodo.

Vsled navedenih draginskih razmer bo stal Slovenski Gospodar leta 1921 za celo leto K 40—, za pol leta K 20—, za četrt leta K 10—.

Ako celo stvar dobro premislamo, se te cene niso visoke. Pred vojsko je stal Slovenski Gospodar 4 K na leto. Takrat si dobil za 4 krome še 4 litre dobrega vina in kupil si si lahko takrat za 4 K že najmanj 40 jajc. Danes stane Slov. Gospodar letno 40 K. Za ta denar dobiš zdaj komaj malo več kakor 1 liter vina in kupiš si komaj 8 do 9 jajc. Ako bi se bil Slov. Gospodar tako podražil kakor vino ali jajca, bi moral stati danes okrog 150 K! Cena 40 K je torej primeroma zelo nizka.

Današnji številki so priložene položnice. Prosimo cenj. naročnike, da se položnice takoj poslužijo ter nam pošljejo naročnino. Naj pa tudi agitirajo za list, da se bol in bolj širi med ljudstvom. Kdor dela za krščanski list, dela za dobro stvar!

Upraviništvo.

Tedenske novice.

Obč i zbor kmetijske družbe preklican. Osrednji odbor Slovenske kmetijske družbe, je sklenil v svoji seji dne 21. decembra, da preklic občni zbor Slov. kmetijske družbe, ki bi se moral vršiti dne 29. decembra. Razlogi za ta sklep so bili tehtni in dvojnega značaja. Odbor je prišel na podlagi poročil o občnih zbiorih raznih podružnic zadnje nedelje, na katerih so se vršila buda nasilstva od strani Samostojne kmetijske stranke, do prepričanja, da vsled sedanjega razpoloženja tudi občni zbor Slovenske kmetijske družbe ne mogel vršiti mirno, zlasti ker pogajanja med obema strankama nista dala glavnemu odboru jamstva za mirno izvršitev občnega zbora. Drug razlog je otežkočenje prometa in pomanjkanje prenočišč za tako veliko število delegatov, zlasti iz Štajerske, ki bi morali cele tri dni izostati od doma. Odbor je sklenil, da takoj obe stranki, da se pobotata radi bodočega delovanja v SKD in se ustvari tako stanje, da bo vsem strojam omogočeno sodelovanje.

Pogreb škofa dr. Mahniča. Dne 18. t. m. se je vršil na izvanredno slovesen način pogreb krškega škofa dr. Antona Mahniča. V zagrebški nadškofovski katedrali se je poslovil od rajnega dr. Sarica, škof iz Sarajeva, sv. mašo-zadušnico je pabral zagrebški nadškof dr. Bauer. Po grško-katoliški obredni je trulo rajnega nepozabnega duševnega velikega blagoslovil križevski škof dr. Dionizij Njardić. Mrtaški spreved so vodili škofje dr. Jeglič iz Ljubljane, bivši tržaški škof dr. Karlin ter škof dr. Akšamovič. Na čelu spreveda so korakali Orli pod zastavo, sledila so nato razna in številna zagreška prosvetna in omladinska društva, slov. in hrv. ženska zveza, zveza Orlic ter zagreška srednje- in ljudskošolska mladina. Pred krsto je korakala slov. in hrv. akademska omladina, zastopstva dijaških društev, zastopniki državnih in vojaških oblasti. V imenu regenta se je spreveda udeležil general Tucakovič, nadalje podban dr. Roč, veliko število visokih drž. uradnikov, častnikov ter francoski konzul. Na pokopališču je bilo slovo od rajnega nad vse ganljivo. Ko so izročili krsto materi zemlji, je zaroslo marsikatero oko, saj je bil položen v grob mož, ki si je stekel za naš jugoslovanski katoliški gibelj nevenljivih zaslug. Pogreba se je tudi udeležilo večje število poslancev Jugoslovanskega kluba. Ker se načelna Jugoslov. kluba dr. Korošec ni mogel osebno udeležiti pogreba, je daroval v kat. cerkvi v Beogradu slovesno mašo-zadušnico za rajnega velikega škofa dr. A. Mahniča. Nevenljiva slava mu!

Naši poslanci na delu za zboljšanje hrane in postopauja častnikov z vojak iz Slovenije in Hrvat-

ske v Macedoniji. Poslanci Jugoslovanskega kluba: dr. J. Hahnjec, Sušnik ter Milanović se št. k vojnemu ministru, da ta pospeši rešitev zboljšanja hrane in postopanja s slovenskim in hrvaškim vojaštvom v Macedoniji. Kje neki so samostojneži in liberalci, da se ne brigajo za usodo naših fantov? Kot centristom so jim tudi tozadevno nadljali demokrati na-gobčnike molka in brezbrčnosti.

Stavka slovenskih rudarjev. Stavka slovenskih rudarjev se nadaljuje. Radi stavke rudarjev je omejen na progah južne železnice dosedanjji promet. Od 19. t. m. naprej so izostali sledeči vlaki: Maribor—Ljubljana, št. 45, odhod iz Maribora ob 11.15, št. 44, prihod v Maribor ob 16.26; Maribor—Prevalje, št. 41b, odhod iz Maribora ob 5.30, št. 14b, prihod v Maribor ob 14.10; Maribor—St. Ilj, št. 42 b, odhod iz Maribora ob 19.54, 43b, prihod v Maribor ob 20.29; Pragersko—Ptuj, št. 247, odhod iz Pragerskega ob 8.37, št. 255, odhod iz Pragerskega 18.12, št. 216, prihod na Pragersko ob 11.10 in št. 254, prihod na Pragersko ob 20.51. — Stavko so vzpizorili komunisti, ki so hoteli videti, ali rudarstvo uboga na komando komunističnih tajnikov. Rudarji so zahtevali od trboveljske družbe 134% povišanje delavskih plač. Ker se jim ni ugodilo, so pričeli s stavko. Orožništvo in vojaštvo skrbi v prizadetih rudarskih okoliših za mir in red. Gostilne in trgovine so zaprte, oskrba delavstva z živili pa je od strani družbe ukrajena. Komunisti dajajo delavcem dnevno podporo v znesku 10 K. Ker pa s to podporo delavce ne more shajati, je jasno, da se stavka ne bo mogla dolgo držati. Travnodelavstvo bo prišlo do prepričanja, da se bi mirnim potom dal doseči sporazum, ki jim bi prinesel zvišanje nekoliko nizkih plač, pač pa se bodo morali mladi in razboriti huiškači sprijazniti z mislijo, da na Slovenskem ni prostora za boljševiske prekucije. Upati je, da bo stavka, ki bo dozdevno trajala preko božičnih praznikov, končala tako, da bo delavstvo z delom pričelo, čim bodo velekapitalisti vsaj deloma ugodili njihovim zahtevam.

Tri zmage naših listov. V poletnem zasedanju mariborske porote je stal pred porotniki urednik Januš Golec. Tožili so ga nekateri od liberalcev na-huiskani vaščani iz Sedlarjevega ob Soli, ker jih je opisal v podlistku „Slov. Gospodarja“ nekako tako, kakor je opisal Jurčič Višnjegorce. Sodniki iz ljudstva, porotniki so našega Januša oprostil z 9 proti 3 glasovom. — Mesar Habjan iz Smarja je tožil urednika Zebota radi poročila o napadu samostojne-žev na naš tečaj 25. jan. v Smarju. Dvakrat so porotno obravnavo preložili. In ko bi se ista morala vsiti 15. dec., je rekvizitor Habjan pobegnil pred porotniki. Zbal se je ljudske sodbe. In 16. dec. je porotni pred poroto celo bivši trgovinski minister liberalci dr. Kramer v tožbi proti „Straži“. Sedlarci in Habjan si naj ne ženejo preveč k srcu, če jih je naš „Slov. Gospodar“ posekal, saj se je celo ministru dr. Kramerju klub njegovi osebni navzočnosti zgodila pred poroto nesreča, da je propadel. Naših zmag na iz srca veselimo!

„Straža“ pred poroto. Dne 16. t. m. se je vršila pred mariborsko poroto zanimiva razprava. Odgovornega urednika „Straže“ V. Stupana je tiral bivši trgovinski minister in velik liberalci pred Bogom in ljudmi dr. Albert Kramer, glavni urednik v Ljubljani izhajajočega lista „Jutro“ bred poroto, ker se je čutil razžaljenega zaradi neke notice, katero je priobčala „Straža“ v svoji številki z dne 23. avgusta t. l. in v kateri se mu je očitalo, da je izvoznikar. Kat porotniki so bili izžrebani trgovci Murko iz Maribora, kipar Hojs iz Maribora, trgovec Franc Skrbinašek iz Sel pri Ptuj, zidarSKI mojster iz Krčevine Alojzij Peklar, trgovec Serec iz Maribora, krojaški mojster v Mariboru Leopold Supano, Sohar posestnik v Staršah, trgovec Karel Sma iz Pekla pri Poljanah, pos. Fluher iz Strihoveca, pos. Horvat v Buncanih in posestnik Mirko Bauman v St. Ilju v Slov. gor. Obtoženec je zagovarjal odvetnik dr. Josip Leskovar tožitelja pa, kateri se je osebno udeležil razprave, mariborski odvetnik dr. Lipold. Kot prvi je govoril tožitelj sam. Njegov tresoč govor očividno ni napravil na porotnike nobenega vtisa, še manj pa govor njegovega zastopnika dr. Lipolda. S prirojenom mirnostjo je obtoženec zagovornik dr. Leskovar stvarno in mirno obrazložil porotnikom pravi smisel besede „izvoznikar“ ter s krepkimi besedami ožigosil izvoznikarsko politiko naših liberalnih kolovodij. Njegova stvarna izvajanja so bila za tožitelja, kakor tudi za njegovega zastopnika naravnost uničujoča. Porotniki so z 10 glasovi proti 2 glasoma obsodili liberalno izvoznikarsko politiko ter zanikali, da bi bil obtoženec z imenovano notico v „Straži“ žali na čast zasebnega obtožitelja bivšega trgovinskega ministra dr. Kramerja. Obsojen je bil na plačilo vseh ogromnih pravnih stroškov. Obtožencu V. Stupanu in njegovemu izbornemu zagovorniku dr. Leskovarju je občinstvo izrekalo svoje veselje in čestitke, demokrati so jo pa kakor z mrzlo vodo polt kužek, sramotno odkurili iz porotne dvorane. Javnost je pri volitvah, iz ljudstva izbrani sodniki so pa v sodni dvorani obsodili liberalno demokratično izvoznikarstvo.

Laži samostojnežev ob volitvah. Po Kalobju, St. Rupertu in Dobju so agitirali samostojneži zadnje dni pred volitvami z lažjo: Če zmaga Kmetiska zveza, se bo začela takoj zopet tlaka. Zupniki imajo od dr. Korošca že obljubljeno, da jim bodo po volitvah kmetje morali delati tlako. Pri volitvah se gre samo za to, kdo je za in kdo je proti tlaki. Da je bolj dr. Korošec, je pa haje nekdo slišal neko službenico iz zupnišča govoriti o tlaki. Kajpada so se Kalobčani tlake tako ustrašili, da so skoro soglasno volili samostojnežev. V Dobju pa so s takšnimi lažmi dobili 132 gla-